

PRZESŁANIE UKRZYŻOWANEGO CHRYSYTA

Tekst przewodni: 1 Kor 1,18.

Zakres studium: 1 Kor 1,17-31.

Część I: Przegląd

Wprowadzenie: Kiedy ktoś znajdzie się otoczony morzem ognia podczas pożaru lasu, z pewnością nie przyjdzie mu do głowy, żeby coś jeszcze podpalić. Jednak strażacy często tak właśnie postępują. Aby dalej płonąć, ogień potrzebuje paliwa i tlenu - na przykład suchych roślin czy łatwopalnych budynków. Jeśli uda się odciąć dopływ paliwa albo tlenu, można opanować pożar. Strażacy stosują tę technikę znaną jako kontrolowane wypalanie lub kontr-pożar, aby ugasić albo przekierować ogień.

Zwalczanie ognia ogniem wydaje się przeczyć rozumowi, a nawet graniczyć z szaleństwem, zwłaszcza kiedy mamy do czynienia ze ścianą ognia szybko zbliżającą się do miasta czy siedliska. Jednak przeprowadzona starannie i umiejętnie, operacja taka może przynieść ocalenie nawet z najgroźniejszego pożaru.

Podobnie wywyższanie ofiary Chrystusa na krzyżu przez Pawła mogło się wydawać nierozsądne w jego czasach. We wstępie do swojego *I. Listu do Koryntian* Paweł podkreślił kontrkulturowy charakter przesłania krzyża Chrystusa, co dla nas, żyjących przeważnie w chrześcijańskiej kulturze, może być trudne do zrozumienia. Większość z nas wychowała się w świecie, gdzie krzyże na kościołach i w miejscach publicznych były w oczywisty sposób zrozumiałe jako symbol chrześcijaństwa i nauki o zbawieniu.

Jednak w starożytności dla większości ludzi w grecko-rzymskim świecie krzyż oznaczał wyłącznie okrutną śmierć, surową karę i skrajne pohańbienie. Przeciwnie do popularnego sposobu myślenia Paweł nauczał, że ewangelia Jezusa Chrystusa jest mocą Bożą dla tych, którzy ją przyjmują (1 Kor 1,18).

Tematy lekcji: Ta lekcja zawiera szereg istotnych tematów, takich jak:

1. Przesłanie Krzyża. Krzyż Chrystusa jest zdumiewającym i dostępnym dla wszystkich rozwiązaniem problemu grzechu. Jest podstawą przesłania ewangelii głoszonego przez Pawła i innych apostołów ludziom, którzy mieli zupełnie inny światopogląd.

2. Prawdziwa mądrość. Mądrość była ważnym elementem greckiej filozofii i zasadniczym tematem poszukiwań wybitnych szkół filozoficznych. Jednak zrozumienie mądrości według Pawła znacząco różniło się od tego, co grecka filozofia nazywała mądrości. Apostoł rozumiał mądrość podobnie, jak została objawiona w *Starym Testamencie*.

3. Krzyż - szaleństwo czy droga do domu? Tym, którzy nie przyjmowali Chrystusa jako Zbawiciela, przesłanie krzyża wydawało się albo zgorszeniem, albo szaleństwem. Jezus umarł na krzyżu, aby zaoferować ludzkości przebaczenie, odradzającą łaskę i powrót do Boga, który nie oszczędził niczego dla zbawienia upadłych istot, które stworzył.

Część II: Komentarz

1. Tło: Hellenistyczne pojęcie mądrości (*sofia*) w czasach nowotestamentowych kładło nacisk na inteligencję i teoretyczną wiedzę ponad praktyczne umiejętności. Filozofowie, „miłujący mądrość”, zajmowali się pojmowaniem i szerzeniem wiedzy o świecie naturalnym i ludzkim doświadczeniu. Prawdę czyli zbiór wiedzy porządkowano w system służący objaśnianiu świata. W tamtym czasie istniał szereg różnych szkół filozoficznych akcentujących różne zagadnienia, ale wszystkie te szkoły skupiały się na obserwowaniu, rozumowaniu, logice i intelektualnych argumentach, choć nie stroniły także od etycznych rozważań.

Możemy wyróżnić sześć zasadniczych grecko-rzymskich szkół filozoficznych, w tym szkołę Pitagorasa, szkołę jego ucznia i następcy Platona; perypatetycką szkołę Arystotelesa, szkołę Epikura podkreślającą niewzruszoność względem świata jako ideał; szkołę cyników (podkreślającą prostotę życia i wolność od konwencji społecznych) oraz szkołę stoików, którą w czasach nowotestamentowych nazywano rzymskim stoicyzmem (*late stoa*) i która stała się wówczas najbardziej wpływową ze wszystkich szkół filozoficznych (zob. J.T. Fitzgerald, *Greco-Roman Philosophical Schools*, w: *The World of the New Testament*, red. J.B. Green i Lee Martin McDonald, Grand Rapids 2013, s. 135-148).

W *Starym Testamencie* mądrość jest definiowana jako coś więcej niż wiedza czy zebranie jej w spójny system. Jest rozumiana raczej jako zdolność człowieka do właściwego posługiwania się wiedzą mającą odniesienie do więzi człowieka z Bogiem. Taka wiedza jest darem Boga i prowadzi do podejmowania etycznych decyzji (tzn. „dobrych”, mówiąc językiem opisu stworzenia). Wj 31,1-5 stosuje trzy zasadnicze słowa należące do języka mądrości (*hokmah*, „mądrość”, *binah*, „inteligencja”, *da'at*, „wiedza”), by opisać daną przez Boga umiejętność, jakiej artysta Bezalel potrzebował, by wykonać przybytek i jego sprzęty. Użycie tych słów w takim kontekście

pomaga nam zrozumieć, że mądrość w *Starym Testamencie* jest postrzegana jako praktyczna i wykracza poza intelektualne osiągnięcia.

Autorzy starotestamentowi zadawali ważne pytania dotyczące Bożej sprawiedliwości oraz tego, jak ludzie mogą osiągnąć prawdziwą mądrość, choć uznawali, że nie wszystkie nasze pytania i nie wszystkie poszukiwania mądrości doprowadzą nas do wyraźnych odpowiedzi (np. Prz 20,24; Hi 28,20-21). Literatura mądrościowa *Starego Testamentu* obejmuje *Księgę Hioba*, *Księgę Przysłów*, *Księgę Koheleta* oraz psalmy mądrościowe (np. Ps 37; 49; 73).

Odkrycie znacznego zbioru literatury mądrościowej akcentującej wiedzę wśród pism społeczności z Khirbet Qumran z I wieku p.n.e. (pism znanych także jako zwoje znad Morza Martwego) podkreśla fakt, że dyskusja o mądrości była ważnym elementem intelektualnej i filozoficznej dyskusji wśród żydowskich społeczności przed przybyciem Mesjasza w Palestynie (zob. J.I. Kampen, „Wisdom Literature at Qumran”, w: *Dictionary of New Testament Background: A Compendium of Contemporary Biblical Scholarship*, red. C.A. Evans i Stanley E. Porter, Downers Grove 2000, s. 1263-1268).

2. Głupota i mądrość: Po wstępnych pozdrowieniach, dziękczynieniu i wezwaniu do jedności Paweł rozpoczyna swoje przesłanie do młodego zboru w Koryncie skupiając uwagę na kwestii głupoty i mądrości. 1 Kor 1,18-31 jest retoryczną kulminacją *Nowego Testamentu*. Teza Pawła w *1. Liście do Koryntian* sugeruje, że ewangelia jest głupstwem dla niektórych ludzi, ale dla tych, którzy ją przyjmują, jest mocą Bożą ku zbawieniu (1 Kor 1,18). Jest to znaczący paradoks, jak podkreśla Paweł. W kolejnych rozdziałach apostoł wskazuje, że słabość ludzi jest dla Boga okazją do okazania Jego siły.

Pozostała część tego fragmentu zawiera szereg przeciwieństw między mądrymi a głupimi, Bogiem a światem, silnymi a słabymi. Krzyż, narzędzie okrutnych rzymskich tortur i śmierci, stał się środkiem, przez który Bóg dokonał zbawienia. Ten argument, który leży u podstaw całego zwiastowania Pawła i Kościoła wczesnochrześcijańskiego, musiał się wydawać kontrkulturowy i paradoksalny wielu nowonawróconym chrześcijanom pogańskiego pochodzenia. „Mowa o krzyżu” (1 Kor 1,18) to skrót oznaczający przesłanie o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa Chrystusa oferujące zbawienie tym, którzy usłyszeli i uwierzyli. Możemy w jakimś stopniu zrozumieć poziom szaleństwa, jakiego mogli się dopatrywać w tym przesłaniu ludzie z kultury grecko-rzymskiej. Jak Bóg miałby zbawić ludzi (i to cały świat) przez śmierć ukrzyżowanego skazańca? Z drugiej strony Żydzi postrzegali takie przesłanie jako „gorszące” (gr. *skandalon* w 1 Kor 1,23). To zgorszenie z jednej strony a głupstwo z drugiej odnoszą się metaforycznie do przeszkód stojących na drodze ludzi do wiary.

3. Dobra nowina o krzyżu: Od samego początku Paweł stwierdza, że przesłanie krzyża jest mocą Bożą dla tych, którzy dostępują zbawienia. Krzyż Chrystusa daje wierzącym klucz do zrozumienia Bożej mądrości w ofercie zbawienia dla tych, którzy nie zasługują na miano sprawiedliwych i nigdy nie będą w stanie na nie zasłużyć. Krzyż jest także czymś więcej niż znakiem czy symbolem, choć Żydzi nie dostrzegają tego, mimo iż oczekują ujżenia cudownych znaków (Mt 12,38-39; Mk 8,11-12; zob. także 1 Kor 1,22). Pragnienie ujżenia znaków i cudów świadczy o zasadniczej duchowej ślepotce, a może nawet zatwardziałości serca u tych, którzy „domagają się” znaków (a nie „proszą” o nie). Ewangelia ukrzyżowanego i zmartwychwstałego Chrystusa nie budzi wiary u Żydów i Greków, ale raczej staje się dla jednych „zgorszeniem” a dla drugich „głupstwem”. Paweł podsumowuje tę rzeczywistość w 1 Kor 1,25: „Bo głupstwo Boże jest mędrze niż ludzie, a słabość Boża mocniejsza niż ludzie”.

To oświadczenie prowadzi Pawła do kolejnego nie mniej ważnego: Boże wybranie tych, którzy tworzą zbor w Koryncie, nie było oparte na ich mądrości czy mocy i wpływie, ale wyłącznie na decyzji Boga (1 Kor 1,26-29). Boże wybranie nigdy nie jest oparte na ludzkich dokonaniach, mocy czy wpływie, ale dokonuje się wraz z naszym uchwyceniem przez wiarę ręki Jezusa wyciągniętej do nas. Czasami chwytemy całą dłoń, a innym razem ledwie trzymamy się koniuszka Jego małego palca, ale mając zapewnione wszystko pozostałe, możemy ufać, że znajdujemy się w samym centrum łaski Bożej. Ta świadomość, według Pawła, chroni nas także przed chępieniem się naszymi „osiągnięciami wiary”, „aby, jak napisano: Kto się chlubi, w Panu się chlubił” (1 Kor 1,31; zob. Jr 9,23-24). Co ciekawe (i przypuszczalnie oczekiwane w starotestamentowej personifikacji mądrości w Prz 8), Jezus Chrystus jest uosobioną mądrością Bożą, Bożą sprawiedliwością, uświęceniem i odkupieniem (1 Kor 1,30).

Część III: Zastosowanie

Mądrość i głupota są ściśle powiązane ze sobą w pierwszej części *1. Listu do Koryntian*. Paweł pomaga swoim adresatom zrozumieć, że „ludzka mądrość nie jest w stanie prowadzić do prawdziwego zbawiennego poznania Boga, gdyż to jest możliwe wyłącznie przez »głupstwo« ewangelii (w. 21)” („1 Corinthians”, w: *Andrews Bible Commentary*, red. Ángel Manuel Rodríguez i in. (Berrien Springs 2022), s. 1620). Rozważając 1 Kor 1,17-31 omówcie następujące pytania:

1. Co może być przeszkodą dla twojej wiary, choć mamy przywilej spojrzenia wstecz na blisko dwa tysiące lat dziejów Kościoła i interpretacji *Biblii*?

Przewodnik dla nauczycieli

2. Jaki najlepszy argument możesz podać tym, którzy uważają, że przesłanie ewangelii jest głupstwem albo „bajką dla naiwnych”?
3. Jakie aspekty dobrej nowiny krzyża mogą przemawiać do ludzi spoza Kościoła w twojej lokalnej społeczności? Co utrudnia im przyjęcie ewangelii?

	<p style="text-align: center;">MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przewodniki- materiały uzupełniające treść „Lekcji biblijnych”. • Pytania- propozycje przebiegu zajęć i pytań do dyskusji w szkole sobotniej. www.adwent.pl dział: Studium biblijne • Materiał do „Czasu misji”: https://adwent.pl/czas-misji	<p style="text-align: center;">KONSULTACJE ONLINE DLA NAUCZYCIELI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspólne przygotowanie do prowadzenia najbliższego studium Biblii. • Propozycje dodatkowych zajęć. • Odpowiedzi na pytania związane z treścią studium. • Wspólnota, modlitwa <p style="text-align: center;">każdy czwartek, godz.20.00 Zoom: 856 5129 9515 Kod dostępu: Biblia</p>
---	---	---